



# آیین نامه حمایت از رساله ها و پایان نامه های دانشجویی و حوزوی

مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۲۵ شورای پژوهشی

معاونت پژوهشی / مدیریت برنامه ریزی و ارزیابی پژوهشی



## آیین‌نامه حمایت از رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی و حوزوی

تاریخ:

شماره:

### مقدمه

پژوهشگاه قوه قضائیه با استناد به رهنمودهای مقام معظم رهبری و در راستای تحقق اهداف و سیاست‌های سند چشم‌انداز قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۴ هجری شمسی (مصوب جلسه مسئولان عالی قضایی ۸۷/۷/۱۵) و برنامه چهارم توسعه قضایی، جهت نیل به اهداف سازمانی و توسعه تحقیقات کاربردی، دانش‌افزایی و پژوهش‌محوری و بهره‌گیری از توان و ظرفیت علمی دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و دانش‌پژوهان و همچنین حمایت از استعداد‌های جوانان میهن اسلامی و ترغیب پژوهشگران به انجام تحقیقات در محورهای مرتبط با نیازهای عینی قوه قضائیه و اولویت‌های پژوهشی آن، آیین‌نامه حمایت از رساله‌های دکتری و حوزوی (سطح سه و چهار) و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد را با شرایط و ضوابط ذیل تدوین و ابلاغ می‌نماید.

### بخش اول) کلیات:

#### ماده ۱. اهداف:

- ۱) شناسایی و حمایت متوازن مادی و معنوی از رساله‌های دکتری و حوزوی و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی به منظور افزایش کارایی و اثربخشی پژوهش‌ها؛
- ۲) هدایت و بهره‌برداری از دستاوردهای علمی و یافته‌های پژوهشی در راستای حل مشکلات و معضلات موجود در قوه قضائیه به منظور توانمندسازی و استفاده بهتر از ظرفیت‌های علمی کشور؛
- ۳) هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری و حوزوی به سمت نیازهای پژوهشی قوه قضائیه؛
- ۴) توانمندسازی طلاب و دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای انجام تحقیقات و طرح‌های پژوهشی کاربردی مورد نیاز قوه قضائیه
- ۵) تشویق طلاب و دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای انجام پژوهش‌ها در مرزهای دانش و اثربخشی آن در جامعه؛
- ۶) برقراری ارتباط بهینه و تعامل سازنده بین پژوهشگاه قوه قضائیه با دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه و مراکز آموزش عالی کشور به منظور بهره‌مندی از امکانات و ظرفیت‌های طرفینی و تولید فکر و ایده و استفاده از ایده‌های برتر در برنامه‌ریزی‌ها؛
- ۷) ایجاد انگیزه و ترغیب طلاب، دانشجویان، پژوهشگران و اساتید در زمینه تولید علم، بروز خلاقیت‌ها، شکوفایی استعدادها و شناسایی دانشجویان مستعد و پژوهشگران و اساتید علاقمند؛
- ۸) افزایش کیفیت خدمات قوه قضائیه مبتنی بر دانش‌افزایی و پژوهش‌محوری؛



## آیین‌نامه حمایت از رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی و حوزوی

تاریخ:

شماره:

۹) قابل استفاده کردن نتایج حاصل از انجام رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها در حوزه اجرا.

### ماده ۲. تعاریف:

- حمایت: مجموعه امتیازات معنوی و جوهری است که پس از تصویب طرح‌نامه پیشنهادی، توسط پژوهشگاه ارائه می‌گردد.
- پژوهشگاه: منظور از پژوهشگاه، پژوهشگاه قوه قضائیه می‌باشد.
- متقاضی: منظور دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور و طلاب سطح سه و چهار حوزه‌های علمیه است.
- طرح‌نامه: منظور چارچوب و کاربرگ موردنظر پژوهشگاه می‌باشد.
- دانشگاه: یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- حوزه: یکی از حوزه‌های علمیه مورد تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه؛
- رساله: رساله‌های دکتری و حوزوی سطح چهار؛
- پایان‌نامه: پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد و حوزوی سطح سه؛
- ناظر: شخصی است که پس از تصویب طرح حمایت از پایان‌نامه و رساله دکتری و حوزوی، از سوی پژوهشگاه نظارت بر اجرای آن را بر عهده دارد.

### بخش دوم) شرایط و ضوابط:

- ماده ۳. پژوهشگاه بر اساس نیازها و چالش‌های پیش‌روی قوه قضائیه، محورها و اولویت‌های پژوهشی مصوب را در وب سایت پژوهشگاه (به نشانی [www.ijri.ir](http://www.ijri.ir)) اعلام می‌کند؛ موضوع رساله و پایان‌نامه باید مطابق با اولویت‌های پژوهشی اعلام شده باشد.
- ماده ۴. موضوع طرح پژوهشی که خارج از فهرست موضوعات حمایت از رساله و پایان‌نامه پژوهشگاه باشد در اولویت پذیرش نخواهد بود.
- ماده ۵. صرفاً آن دسته از موضوعات پیشنهادی بررسی می‌شوند که هنگام تقاضا، مورد حمایت سازمان‌ها، نهادهای دولتی و خصوصی دیگر نبوده و یا حتی به منظور کسب حمایت به مراجع فوق ارسال نشده باشند. ضمناً حق هرگونه بهره‌برداری مادی و معنوی از دستاوردهای تحقیقات متناسب با ضوابط دانشگاه یا مراکز مربوطه برای پژوهشگاه محفوظ خواهد بود. بدیهی است پس از تصویب حمایت پژوهشگاه، متقاضی مجاز به اخذ

حمایت از سایر مؤسسات نخواهد بود و در صورت احراز تخلف از مفاد این ماده، حمایت پژوهشگاه ملغی گردیده و متقاضی ملزم به استرداد وجوه دریافتی است.

ماده ۶. قبل از دفاعیه و تصویب پروپوزال در حوزه و دانشگاه متبوع، امکان بررسی اولیه درخواست حمایت مالی متقاضی از سوی پژوهشگاه وجود دارد اما به منزله تأیید و تصویب نخواهد بود. پذیرش نهایی حمایت پایان نامه‌ها و رساله‌هایی که قبل از تصویب در حوزه و دانشگاه ارسال می‌شوند مشروط به تصویب در شورای گروه و تأیید تحصیلات تکمیلی مربوطه خواهد بود. ارتباط با پژوهشگاه برای تهیه پروپوزال و تأیید ناظر ضروریست.

ماده ۷. حداکثر مدت مهلت ارائه نسخه نهایی اثر، برای متقاضیان مقطع کارشناسی ارشد دو سال و مقطع دکتری چهار سال از زمان تصویب پروپوزال در پژوهشگاه بوده که با تکمیل فرم «درخواست صدور مجوز تمدید قرارداد حمایت از رساله/پایان نامه» توسط متقاضی حداکثر تا یک ماه پس از اتمام قرارداد، با موافقت معاون پژوهشی، بدون افزایش مبلغ تسهیلات قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۸. نمونه قرارداد موضوع این آیین نامه، با رعایت مفاد این آیین نامه از طرف پژوهشگاه تهیه و تدوین می‌شود.

## بخش سوم) نحوه و مراحل حمایت:

ماده ۹. سقف حمایت مالی از "پایان نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد و حوزوی سطح سه" و "رساله‌های دکتری و حوزوی سطح چهار" طبق ضوابط پژوهشگاه هر سال اعلام خواهد بود.

تبصره ۱- پس از خاتمه کار و ارائه گزارش نهایی پژوهش، پژوهشگاه با اخذ نظر ناظر می‌تواند بر اساس سطح کیفی کار، تا ۲۰ درصد نسبت به کاهش یا افزایش مبلغ حمایت اقدام کند.

تبصره ۲- به تشخیص شورا، حداکثر مبلغ قابل پرداخت به استاد راهنما، ۳۰ درصد مبلغ کل قرارداد حمایت است.

ماده ۱۰. پرداخت اعتبار حمایتی به صورت مرحله به مرحله متناسب با پیشرفت هر مرحله از رساله/پایان نامه، ارائه گزارش مربوطه، تأیید ناظر و به ترتیب ذیل انجام خواهد شد:

مرحله اول: ۳۰ درصد مبلغ قرارداد به عنوان پیش پرداخت پس از تصویب طرحنامه در دانشگاه/حوزه؛

مرحله دوم: ۳۰ درصد مبلغ قرارداد پس از انجام دفاع از رساله/پایان نامه؛

مرحله چهارم: ۴۰ درصد مبلغ قرارداد پس از ایفای کامل تعهدات متقاضی.

تبصره- اختصاص مبلغ پیش پرداخت منوط به اخذ تضمین لازم از متقاضی بوده که جزئیات و شرایط آن در قرارداد موضوع ماده این آیین نامه خواهد آمد.



## آیین‌نامه حمایت از رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی و حوزوی

تاریخ:

شماره:

### بخش چهارم) تعهدات طرفین:

ماده ۱۱. متقاضی موظف است، گزارش‌های ادواری راجع به چگونگی پیشرفت کار را، مطابق فزبندی قرارداد و به صورت مکتوب (الکترونیکی یا فیزیکی)، به ناظر ارائه داده و اصلاحات لازم را در حین انجام کار با هماهنگی وی اعمال نماید.

ماده ۱۲. متقاضی باید شرایطی را فراهم نماید که جلسه دفاع از رساله/ پایان‌نامه حتی المقدور با حضور ناظر برگزار شود.

ماده ۱۳. متقاضی موظف است گزارش نهایی کار را پس از دفاع به ناظر ارائه کند.

ماده ۱۴. متقاضی موظف است که عبارت «این پژوهش از حمایت علمی و مالی پژوهشگاه قوه قضائیه برخوردار شده است.» در ابتدای رساله/ پایان‌نامه و مقالات و گزارشات علمی و پژوهشی مستخرج از آن درج کند.

ماده ۱۵. متقاضی موظف است یک نسخه از رساله/ پایان‌نامه به صورت الکترونیکی به همراه کلیه مستندات، گزارشات و مقالات مرتبط با رساله/ پایان‌نامه را در قالب فایل Word و PDF (به صورت لوح فشرده) به پژوهشگاه تحویل نماید.

ماده ۱۶. متقاضی ملزم است گزارش پژوهش خود را به ترتیبی که پژوهشگاه مقرر می‌کند به صورت سمینار ارائه نماید.

ماده ۱۷. متقاضی موظف است حسب مورد "گزارشات پژوهشی"، "گزارش مدیریتی" و/یا "پیشنهادات روشن به منظور کاربردی سازی نتایج پژوهش" را به ترتیبی که پژوهشگاه مقرر می‌نماید را ارائه کرده و پژوهشگاه می‌تواند اقدام به نشر الکترونیکی/فیزیکی آن نماید.

ماده ۱۸. متقاضی موظف است در مورد چاپ پایان‌نامه (رساله)، ابتدا مراتب را به طور کتبی به معاون پژوهشی پژوهشگاه اطلاع داده و در صورت تشخیص این مرجع مبنی بر چاپ اثر توسط پژوهشگاه، با انجام هماهنگی‌ها و اخذ مجوزهای لازم از دانشگاه یا مرکز محل تحصیل در خصوص حق چاپ و تکثیر و حقوق معنوی، شرایط را جهت چاپ اثر فراهم آورد. در غیر اینصورت متقاضی می‌تواند رساله یا پایان‌نامه را به طریق مقتضی چاپ نماید.

ماده ۱۹. متقاضی موظف است کلیه داده‌ها و اسناد و مدارکی که بابت تحقیق از سوی قوه قضائیه در اختیار وی قرار داده می‌شود را حفظ و در سطح محرمانه تلقی نموده و صرفاً با اجازه ناظر، نسبت به انتشار آن‌ها در رساله/پایان‌نامه، مقالات و گزارشات علم، پژوهشی و مدیریتی مستخرج اقدام نماید. بر همین اساس رعایت کلیه ضوابط پژوهشگاه در حوزه مالکیت معنوی توسط متقاضی ضروریست.

تاریخ:  
شماره:

## آیین‌نامه حمایت از رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی و حوزوی



ماده ۲۰. پژوهشگاه حتی‌المقدور زمینه لازم جهت حضور متقاضی در مراجع قضایی و سایر سازمان‌های زیر مجموعه دستگاه قضایی کشور، بهره‌مندی از تجربیات و نظرات مقامات قضایی و نیز دسترسی به امکانات و خدمات علمی - پژوهشی از جمله سامانه‌ها و کتابخانه را فراهم خواهد آورد.

### بخش پنجم) سایر مقررات:

ماده ۲۱. در موارد سکوت، ابهام، اجمال یا اختلاف در تفسیر مواد این آیین‌نامه، معاونت پژوهشی تصمیم مقتضی را اتخاذ خواهد نمود.

این آیین‌نامه در ۵ بخش و ۲۱ ماده در تاریخ ۱۳۹۹/۱/۲۵ به تصویب شورای پژوهشی پژوهشگاه قوه قضائیه رسیده و از همان تاریخ لازم‌الاجرا خواهد بود.